Egyjelentésű, Többjelentésű és Azonos alakú szavak

Varró
Júlia Eszter
Varró Júlia Eszter küldte be 2024. 12. 30., h – 15:08 időpontban
Terv típusa
Óraterv
Bővebb szakterület
Pedagógia, oktatás
Témakör, tanulási terület
szavak
Szakmai tantárgy(ak)
Magyar nyelv és irodalom
Évfolyam
3. évfolyam
Tanulási, fejlesztési célok
megértik az összefüggéseket, felfedezik a jelentések közötti kapcsolódást vagy épp azt, hogy a jelentések között nincs összefüggés
Fogalmak
egyjelentésű, többjelentésű és azonos alakú
Szükséges eszközök
tábla
Bevezető rész, előkészítés

A múlt órán a **szavakról** és a **szavak jelentéséről** beszéltünk.

A mai órán megnézzük, hogy **hány jelentése** lehet egy szónak.

A **szavak**nak van **hangalak**juk és ahhoz kapcsolódó **jelentés**ük. Ha **kimondjuk**, hogy **alma**, az **a szó hangalakja**. Mikor kiejtjük az alma szót, rögtön **eszünkbe jut** az a **piros, kerek gyümölcs**.

Ez az alma jelentése.

- Tud valaki más jelentést is társítani az almához? **- NEM!**
- Szuper, menjünk tovább, mi a helyzet a **könyv** szavunkkal? -…
- N**em jut eszünkbe más**, mint **a téglalap alakú tárgy, amelyben lapok és betűk sorakoznak**. Nagyszerű, akkor máris megtanultuk, hogy **:**

Egyjelentésű szónak nevezzük azokat a szavakat, amelyek **hangalakjához csakis egyetlen jelentés társul**.

3 oszlopba sorakoztattam fel szavakat a táblán. Nézzük meg, hogy melyik oszlopra vonatkozik az előbbi szabály. Ki tudja megmondani?..

EGYJELENTÉSŰ SZAVAK: kilenc, hétfő, rádió, jegesmedve

Megvalósítás részletes tervezése

TÖBBJELENTÉSŰ SZAVAK: **zebra** - gyalogátjáró – állat / **toll** – íróeszköz – madártoll / **körte** – gyümölcs – világító izzó

A jelentések között **van-e kapcsolat**? A zebránál mindkettő csíkos. Mindkettőt írásra használták, régen madártollal írtak. A körténél is formai hasonlóságot láthatunk.

Ha a jelentések között találunk valami **közös tulajdonságot, összefüggést** ezeket úgy nevezzük, hogy **Többjelentésű szavak**.

AZONOS ALAKÚ SZAVAK: fog – rágószerv – kézben tart / **dob** – ütős hangszer – elhajít valamit / **korom** – égéstermék – éveim száma

Van-e kapcsolat a jelentések között? ..Nincs!

Tehát ha a jelentések között nincs kapcsolat, azokat a szavakat **Azonos alakú szavak**nak nevezzük.

Az anyag átadást követően 4 csoportra bontom az osztályt és borítékokat osztok ki. Minden borítékban 4 kép van és van egy kakukktojás (egyjelentésű szó). A többi kép jelentése vagy azonos alakú, vagy többjelentésű szó lehet. Ezeket kell csoportmunkában meghatározzák a gyerekek. A végén a helyes megfejtések átbeszélése után a kakukktojások kezdőbetűiből az óra VÉGE szó jön ki.

Értékelési terv

A gyerekek a tananyagátadást követően csoportmunkában dolgozhatnak, így az értékelés folyamatos szóbeli visszajelzéssel történik.